USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2021/1630

ze dne 29. dubna 2021

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) na rozpočtový rok 2019

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) na rozpočtový rok 2019,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0096/2021),

A. vzhledem k tomu, že konečný rozpočet Agentury Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) (dále jen „agentura“) na rozpočtový rok 2019 činil podle jejího výkazu příjmů a výdajů ([1]) 141 620 456 EUR, což ve srovnání s rokem 2018 představuje nárůst o 4,33 %; vzhledem k tomu, že rozpočet Europolu se odvíjí převážně od rozpočtu Unie;

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce Agentury Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europolu) za rozpočtový rok 2019 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) uvádí, že získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka agentury je spolehlivá a že uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že výsledkem úsilí v souvislosti s monitorováním rozpočtu během rozpočtového roku 2019 byla míra plnění rozpočtu 99,42 %, čímž oproti roku 2018 došlo k nárůstu o 3,31 %; dále konstatuje, že míra čerpání prostředků na platby dosáhla 86,61 %, což ve srovnání s rokem 2018 představuje pokles o 0,31 %;

2. bere na vědomí, že agentura se v roce 2019 opozdila s platbou ve 20 % případů; konstatuje, že míra opožděných plateb byla v předchozích letech ještě vyšší, ale vyzývá agenturu, aby vyvinula větší úsilí a prováděla platby v předepsaných lhůtách, a vyvarovala se tak ohrožení své pověsti; vítá kroky agentury na zmírnění nedostatků v této souvislosti, díky čemuž byly v roce 2019 uhrazeny úroky v nevelké výši 1 624,53 EUR;

3. na základě zprávy Účetního dvora konstatuje, že v roce 2019 agentura často neprovedla platby v předepsaných časových lhůtách, což agenturu vystavilo rizikům z hlediska její pověsti; konstatuje, že podle své odpovědi čelila agentura v roce 2019 nedostatečnému personálnímu obsazení, což ovlivnilo finanční řízení, ale že si je agentura vědoma, jaká rizika jsou s opožděním plateb spojena, pečlivě každý měsíc monitoruje výše plateb a přijala kroky na zmírnění nepříznivé situace, s cílem dodržovat zásady zdravého finančního řízení; konstatuje, že podle odpovědi agentury celková hodnota opožděně proplacených faktur dosáhla v roce 2019 přibližně výše 6,6 milionu EUR, což představuje 4,6 % provedených plateb;

4. bere na vědomí, že agentura v roce 2019 obdržela konečný rozpočet ve výši 138,3 milionů EUR a zvýšení počtu dočasných zaměstnanců o 15; zdůrazňuje však, že navrhovaný odhad rozpočtu přijatý správní radou agentury požadoval celkový příděl ve výši 143,3 milionů EUR a čisté navýšení počtu dočasných zaměstnanců o 43; zdůrazňuje, že v důsledku nižšího přídělu prostředků a zaměstnanců musela agentura snížit prioritu řady cílů a činností; vyzývá Komisi a spolunormotvůrce, aby zlepšily svůj dialog s agenturou, pokud jde o řešení nedostatečného přídělu prostředků a zaměstnanců;

([1]) Úř. věst. C 184, 28.5.2019, s. 1.

Výkonnost

5. s uspokojením konstatuje, že agentura využívá některá opatření, jako jsou klíčové ukazatele výkonnosti, pro posuzování přidané hodnoty svých činností a další opatření na zlepšení svého rozpočtového řízení, jako je míra plnění rozpočtu, míra provádění cílů pracovního programu a spokojenost s obrazem agentury;

6. připomíná agentuře, aby pravidelně kontrolovala a aktualizovala svůj systém měření výkonnosti a klíčové ukazatele výkonnosti, aby zajistila efektivní příspěvek a šíření odborných znalostí agentury na úrovni Unie; vybízí agenturu, aby pečlivě analyzovala výsledky a použila je ke zlepšení své strategie a plánování činnosti;

7. konstatuje, že agentura splnila 79 % cílů pracovního programu a provedla 75 % kroků obsažených v pracovním programu na rok 2019;

8. s uspokojením konstatuje, že v roce 2019 agentura nadále prováděla společné činnosti a poskytovala sdílené služby s dalšími agenturami Unie, včetně Agentury Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech, a že se agentura připojila k 21 interinstitucionálním zadávacím řízením;

9. vyzývá agenturu, aby nadále rozvíjela součinnost a posilovala spolupráci a výměnu osvědčených postupů s ostatními agenturami Unie za účelem zvýšení účinnosti (lidské zdroje, správa budov, IT služby a bezpečnost);

10. konstatuje, že na základě posouzení správní rady byla zrušena priorita řady důležitých projektů a činností a neuskutečnily se, s ohledem na to, že rozpočet a plán obsazování pracovních míst, jež byly pro agenturu na rok 2019 stanoveny, byly podstatně nižší než původní odhady, a že byl požadován hloubkový přezkum ročního pracovního programu;

11. vítá, že agentura ve spolupráci s eu-LISA dokázala integrovat vyhledávání v SIS II do uživatelského rozhraní USE a že bylo dosaženo dalšího pokroku směrem k zajištění přístupu k VIS; vyjadřuje však politování nad skutečností, že se v roce 2019 nepodařilo zřídit centrálu SIRENE v rámci agentury; vybízí agenturu, aby zvýšila své úsilí o pokrok v harmonizaci a koordinaci interních zdrojů agentury s vývojem iniciativ Unie v oblasti interoperability;

12. zdůrazňuje důležitou úlohu agentury, která členským státům poskytuje podporu při vyšetřování trestných činů a zajišťování operační analýzy; zdůrazňuje rovněž rozšíření jejích úkolů a její stále významnější úlohu při předcházení terorismu, kybernetické kriminalitě a další závažné a organizované trestné činnosti v celé Unii a boji proti nim;

13. zdůrazňuje, že počet operací podporovaných agenturou vzrostl z 1 748 v roce 2018 na 1 921 v roce 2019 (tj. nárůst o 9,89 %) a počet operativních schůzí financovaných agenturou vzrostl ze 427 v roce 2018 na více než 500 v roce 2019 (tj. navýšení o 17 %), což poukazuje na zvýšení objemu práce agentury; zdůrazňuje přitom vysoce specializovaná vyšetřování, jež agentura zajišťovala v uplynulých letech pro boj s vysoce sofistikovanými sítěmi organizovaného zločinu, s pašováním drog, nelegálním nakládáním s odpady a nedovoleným obchodováním na darknetu;

Personální politika

14. bere na vědomí, že ke dni 31. prosince 2019 byl plán pracovních míst naplněn z 92,89 %, přičemž z 591 dočasných zaměstnanců povolených na základě rozpočtu Unie (ve srovnání s 576 povolenými místy v roce 2018) jich bylo obsazeno 549; konstatuje dále, že pro agenturu v roce 2019 pracovalo 196 smluvních zaměstnanců a 66 vyslaných národních odborníků;

15. konstatuje, že na konci roku 2019 měla agentura 3,6 % neobsazených pracovních míst, což je více než stanovený 2% cíl; bere na vědomí, že byla přijata opatření ke zlepšení této situace, např. urychlení zveřejňování oznámení o volných pracovních místech či využívání rezervních seznamů; se znepokojením však konstatuje, že agentura také zaznamenala vyšší než očekávanou míru fluktuace zaměstnanců (11,7 %) v porovnání s 8,7 % v předchozím roce; bere na vědomí, že podle agentury byla tato fluktuace způsobena vysokým počtem rezignací a smluv končících v roce 2019 a agentura tuto situaci pečlivě sleduje; vyzývá agenturu, aby tento problém řešila s ohledem na potenciální „efekt otáčivých dveří“;

16. se znepokojením bere na vědomí nerovnoměrné zastoupení žen a mužů vykázané za rok 2019 u vedoucích pracovníků (139 mužů a 28 žen), ve správní radě (43 mužů a 10 žen) a mezi zaměstnanci; vybízí agenturu, aby více usilovala o dosažení větší genderové vyváženosti na všech úrovních; žádá Komisi a členské státy, aby při předkládání nominací do správní rady agentury přihlížely k tomu, že je důležité zajistit vyvážené zastoupení žen a mužů;

17. oceňuje, že agentura přijala politiku na ochranu lidské důstojnosti a předcházení obtěžování a šikaně; bere na vědomí, že dva případy údajného psychického šikanování a s nimi spojeného nevhodného chování byly oznámeny a následně vyšetřovány prostřednictvím formálního správního řízení v roce 2019 a že v roce 2020 by mělo být na základě tohoto vyšetřování přijato rozhodnutí; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o zjištěních tohoto vyšetřování;

18. vítá skutečnost, že působnost stávajícího elektronického nástroje pro přijímání pracovníků byla úspěšně rozšířena i na vyhrazená pracovní místa; s uspokojením konstatuje, že agentura provedla připomínku Účetního dvora z roku 2017 týkající se zveřejňování oznámení o volných pracovních místech na internetových stránkách EPSO;

19. vybízí agenturu, aby dále rozvíjela dlouhodobý rámec politiky lidských zdrojů zaměřený na rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, celoživotní poradenství a profesní rozvoj, vyvážené zastoupení žen a mužů, práci na dálku, vyvážené zeměpisné zastoupení a nábor a integraci osob se zdravotním postižením;

Zadávání veřejných zakázek

20. se znepokojením bere na vědomí zjištění Účetního dvora, jež se rovněž vztahují ke krokům v návaznosti na zjištění z předchozího roku, že agentura neoprávněně prodloužila dobu platnosti rámcové smlouvy na poskytování cestovních služeb podpisem dodatků v roce 2018 a 2019 po skončení platnosti smlouvy, v důsledku čehož došlo k neoprávněným změnám a s nimi spojeným platbám; bere na vědomí odpověď agentury, že prodloužení smlouvy v roce 2019 bylo výsledkem vědomého obchodního rozhodnutí s cílem zachovat kontinuitu činnosti, a nikoli důsledkem nedostatečné kontroly *ex-ante*, a že kromě toho má v posledním čtvrtletí 2020 proběhnout interní audit s cílem získat další ujištění o přístupu agentury k řízení zakázek; vyzývá agenturu, aby zlepšila správnost operací a odpovídajícím způsobem zpřísnila řízení zakázek a smluv a kontroly *ex-ante*;

21. konstatuje, že podle zprávy Účetního svora nebyly v případě objednávek nábytku, příslušenství a souvisejících služeb podmínky v dokumentech výzvy k účasti v zadávacím řízení dostatečně konkrétní, a bylo tak ohroženo konkurenční prostředí zadávacího řízení; dále konstatuje, že agentura dostatečně nezkontrolovala přesnost podkladových cen a výpočet slev vztahující se na nestandardní položky před předložením zakázkového formuláře dodavateli; vyzývá agenturu, aby při všech zadávacích řízeních zajistila plné dodržení zásady práva hospodářské soutěže; konstatuje, že podle odpovědi agentury obsahovala dokumentace k zadávacímu řízení předmět zakázky a příslušná kritéria pro vyloučení, výběr a zadání zakázky, díky čemuž byla zajištěna hospodářská soutěž, a konstatuje, že pokud jde o slevy poskytnuté dodavatelem, dodavatel poskytl vyšší slevu, než je standardní míra uvedená ve smlouvě, a agentura tak jednala v souladu se zásadami zdravého finančního řízení a s ustanoveními smlouvy; vyzývá agenturu, aby zajistila, aby byly zadávací specifikace úplné a umožňovaly spravedlivou a efektivní soutěž;

Prevence a řešení střetů zájmů, etika a transparentnost

22. bere na vědomí stávající opatření agentury a její stálou snahu o zajištění transparentnosti, prevenci a řešení střetů zájmů a ochranu whistleblowerů i boj proti obtěžování; bere na vědomí, že dva případy údajného psychického šikanování a s nimi spojeného nevhodného chování byly oznámeny a následně vyšetřovány prostřednictvím formálního správního řízení v roce 2019 a že v roce 2020 by mělo být na základě tohoto vyšetřování přijato rozhodnutí; vyjadřuje politování nad tím, že životopisy a prohlášení o zájmech některých členů správní rady nebyly zveřejněny na internetových stránkách agentury; znovu vyzývá agenturu, aby urychleně zveřejnila životopisy a prohlášení o zájmech všech členů správní rady agentury a informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o opatřeních přijatých v tomto ohledu;

23. zdůrazňuje, že současný etický rámec platný pro orgány a agentury Unie má značné nedostatky, neboť je roztříštěný a mezi stávajícími ustanoveními není dostatečná koordinace; vyzývá k tomu, aby byly tyto otázky řešeny vytvořením společného etického rámce, což by zajistilo uplatňování přísných etických norem pro orgány a agentury Unie;

24. zdůrazňuje, že někteří úředníci vyplňují prohlášení o neexistenci střetu zájmů a provádějí sebehodnocení s ohledem na dodržování etických norem; zdůrazňuje však, že tato vlastní prohlášení a sebehodnocení nejsou dostatečná, a že je proto zapotřebí dodatečné kontroly;

Vnitřní kontrolní systém

25. konstatuje, pokud jde o komentáře a připomínky orgánu pro udělení absolutoria týkající se auditu provedeného útvarem pro vnitřní audit Komise ohledně řízení lidských zdrojů a etiky v agentuře, že byla vydána tři důležitá doporučení, z nichž dvě z nich byla v roce 2019 provedena a přičemž se očekává, že jedno otevřené doporučení týkající se aktualizace správního šetření a popisu postupu disciplinárního řízení by mělo být provedeno do konce roku 2020;

26. konstatuje, že oddělení interního auditu dokončilo následující operace auditu: provozní analýzu, proces řízení grantů, validaci přístupových práv uživatelů poskytovaných v systému ABAC a audit forenzní laboratoře agentury podle normy ISO 17020:2012; konstatuje, že ačkoli oddělení interního auditu dospělo k závěru, že vnitřní kontroly fungují a jsou účinné, vyslovilo v roce 2019 41 nových doporučení, přičemž bylo dosaženo 95% míry provedení kritických a velmi důležitých doporučení, jež měla být v roce 2019 provedena;

27. konstatuje, že správní rada přijala v prosinci 2019 rámec vnitřní kontroly a že během roku 2019 agentura dospěla k závěru, že prvky rámce vnitřní kontroly jsou zavedeny a funkční, přičemž jsou zapotřebí drobná vylepšení;

Ostatní připomínky

28. zdůrazňuje, že je důležité posílit digitalizaci agentury, pokud jde o postupy vnitřního chodu a řízení; zdůrazňuje, že je třeba, aby byla agentura v tomto ohledu nadále iniciativní, aby se za každou cenu zabránilo vzniku digitální propasti mezi agenturami Unie; zdůrazňuje však, že je nutné přijmout veškerá nezbytná bezpečnostní opatření, aby se předešlo rizikům ohrožujícím bezpečnost zpracovávaných informací na internetu;

29. konstatuje, že s pokračující nejistotou ohledně vystoupení Spojeného království z Unie agentura během první čtvrtiny roku 2019 přezkoumala všechny možnosti zachovat si účinné operační vztahy se Spojeným královstvím jako třetí zemí;

30. vybízí agenturu, aby pokračovala v propagování své práce, výzkumu a činností tak, aby se stala pro veřejnost viditelnější;

31. poukazuje na to, že je zapotřebí komplexního přístupu, který by zajistil dostupnost domovských stránek orgánů Unie pro osoby s různými druhy zdravotního postižení, jak je stanoveno ve směrnici (EU) 2016/2102 ([2]), včetně dostupnosti v národních znakových jazycích; navrhuje zapojit do tohoto procesu organizace zastupující osoby se zdravotním postižením;

32. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 29. dubna 2021 ([3]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([2]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2102 ze dne 26. října 2016 o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru (Úř. věst. L 327, 2.12.2016, s. 1).

([3]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0215.